

Jeugdzorg in de fout volgens Europees Hof

Op 15 april 2025 oordeelde het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat **Nederland in de fout is gegaan bij het beëindigen van het ouderlijk gezag** van een moeder over haar dochter. Het oordeel kwam in de zaak Van Slooten tegen Nederland en is een harde, maar belangrijke wake-up call voor iedereen die betrokken is bij jeugdbescherming.

In Nederland groeien jaarlijks **tientallen duizenden kinderen op in een pleeggezin of instelling**. Soms is dat onvermijdelijk. Maar zelfs als ouders tekortschieten, betekent dat nog niet automatisch dat het ouderlijk gezag definitief moet worden beëindigd. Artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens stelt dat het recht op gezinsleven alleen mag worden ingeperkt als daar een goede reden voor is én als dat zorgvuldig gebeurt.

In de zaak Van Slooten vond het Hof dat de Nederlandse autoriteiten dit niet hadden gedaan. De GI (jeugdbeschermingsinstantie) concludeerde al vier maanden na de uithuisplaatsing dat terugplaatsing niet langer mogelijk was – **zonder grondig onderzoek** naar de

opvoedvaardigheden van de moeder. Dat is alsof je een wedstrijd afblaast voordat die goed en wel begonnen is.

Het Hof wees op een fundamenteel probleem: **het perspectief op terugkeer naar huis werd te snel losgelaten**.

Terwijl het kind nog maar net in een pleeggezin zat, werd er al gesproken over “het verlopen van de acceptabele tijd”. Het doel van gezinshereniging – dat altijd voorop moet staan in de eerste fase van een uithuisplaatsing – werd daarmee voortijdig opgegeven.

De moeder kreeg wel de kans een alternatief plan aan te dragen, maar haar **voorstel werd niet serieus overwogen**. Er was geen onafhankelijke expert betrokken en **het vertrouwen tussen moeder en jeugdbescherming was al vroeg beschadigd**. De rechterlijke toets bleef grotendeels beperkt tot het bevestigen van het beleid van de GI.

De uitspraak legt een pijnpunt bloot dat al langer speelt in de jeugdbescherming: **het spanningsveld tussen snelheid en zorgvuldigheid**. Professionals willen kinderen stabiliteit bieden – begrijpelijk. Maar snelheid mag

nooit ten koste gaan van fundamentele rechten van ouders en kinderen. Het “perspectiefbesluit” waarmee een toekomst bij de ouders wordt uitgesloten, moet **toetsbaar zijn, onderbouwd met feiten en besproken met ouders**.

De vernieuwde richtlijn uithuisplaatsing (2023) is een stap in de goede richting. Die stelt dat uithuisplaatsing een uiterste maatregel is, en dat er **vanaf het begin een concreet plan moet liggen voor gezinshereniging**. Maar een richtlijn alleen is niet genoeg. We hebben een cultuurverandering nodig waarbij samenwerking, vertrouwen en échte dialoog centraal staan.

Te vaak wordt “**het belang van het kind**” gebruikt als een soort schild om eenzijdige beslissingen te verdedigen. Maar het belang van het kind is niet los verkrijgbaar – het bestaat juist binnen de context van familie, van relaties, van verbinding. Een **goede ouder-kindrelatie** verdient niet alleen bescherming, maar ook herstel.

[Youri Hazeleger](mailto:joet@joet.nl)
joet@joet.nl